

Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

11 - NA28 - Ξεφυλλίζοντας το Παράρτημα III
Εξήγηση λατινικών όρων & συντμήσεων

III. LOCI CITATI VEL ALLEGATI

A. EX VETERE TESTAMENTO

Genesis		
φ	Θ	16 : 1K 14,34 E 5,23 IT 2,12
31,44 + 50b	31,44	17s : H 6,8
46 + 48a	46	19 : R 5,12 H 9,27
51 + 52a + 48b	48	22.24 : Ap 2,7
50a	50	4,4s : H 11,4
52b	52	7 : J 8,34
35,16 + 21	35,16	8 : 1J 3,12 Jd 11
		8.10 : Mt 23,35 L 11,51
		10 : H 11,4
		24 : Mt 18,22
c.1 : H 11,3		25s : L 3,38
1,1 : J 1,1		5,1 : Mt 1,1 1K 11,7
2.6.9 : 2P 3,5		1-8 : L 3,38
2s : 2K 4,6		1-32 : L 3,36
11s : 1K 15,38 H 6,7		2 : Mt 19,4 Mc 10,6
14 : Act 17,26		3 : 1K 15,49
20.24 : 1K 15,39		3-18 : Jd 14
24 : Act 10,12		24 : H 11,5
24.30 : Act 11,6		6,1-3 : Jd 6
26s : Act 17,28 R 8,29 1K 11,7		1-4 : 2P 2,4
		2 : L 20,36 1K 11,10
		5-12 : L 17,26
27 : Mt 19,4 Mc 10,6		8 : L 1,30
28 : Act 17,26		11-13 : Mt 24,37
31 : IT 4,4		12 : R 3,20
2,2 : H 4,4.10		13-22 : H 11,7
4 : Mt 1,1		7,6-23 : L 17,27
7 : L 3,38 J 20,22 1K 15,45.47		7 : Mt 24,38
7.22 : IT 2,13		13 : 2P 2,5
9 : Ap 2,7, 22,2		13.17.23 : 1P 3,20
10 : Ap 22,1		21 : 2P 3,6
17 : R 5,12; 7,10 H 5,14		8,17 : 1K 15,39
18 : 1K 11,9		18 : 2P 2,5
22s : 1K 11,8		21 : Ph 4,18
24 : Mt 19,5 Mc 10,7 1K 6,16		9,2 : Jc 3,7
		3 : IT 4,3
		4 : Act 15,20
3,1 : Mt 10,16 Ap 12,9		6 : Mt 26,52
1-7 : Mt 4,3		19 : Act 17,26
3 : Ap 2,7		c.10 : L 10,1 Act 17,26
5 : H 5,14		11,10-22 : L 3,35
6.13 : IT 2,14		24-26 : L 3,34
13 : R 7,11 2K 11,3		
14-19 : R 8,20 Ap 12,9		
15 : Ap 12,17		

Περίληψη παρουσίασης

Η παρούσα παρουσίαση φέρει αμιγώς τεχνικό και ερευνητικό χαρακτήρα, καθώς αποτελεί μια συστηματική καταγραφή της βιβλιογραφίας του Παραρτήματος III (Appendix III) της κριτικής έκδοσης Nestle-Aland (NA28). Πρωταρχικός στόχος είναι να λειτουργήσει ως ένα πολύτιμο εργαλείο, αναδεικνύοντας τις ακριβείς αντιστοιχίες μεταξύ της λατινικής και ελληνικής ορολογίας. Η ανάλυση αυτή εντάσσεται οργανικά στο πλαίσιο της Ορθόδοξης παράδοσης, προσφέροντας μια ερμηνευτική ματιά συμβατή με την εκκλησιαστική γραμματεία. Επισημαίνεται ότι οι συγκεκριμένες παραπομπές της NA28 δεν αποτελούν απλές φιλολογικές αναφορές, αλλά αναδεικνύουν παράλληλες έννοιες και εκφράσεις. Με τον τρόπο αυτό, διευκολύνουν την εμβάθυνση στον πνευματικό κόσμο και το βίωμα των πρώτων χριστιανικών χρόνων.

Διάγραμμα παρουσίασης

1. Οι ονομασίες των βιβλίων

1. Από την Παλαιά Διαθήκη

- Βιβλικά
- Δευτεροκανονικά (“Εξωκανονικά” / Απόκρυφα στους Προτεστάντες)
Αν και η πηγή εστιάζει στην Παλαιά Διαθήκη, περιλαμβάνει βιβλία που σε ορισμένες παραδόσεις θεωρούνται δευτεροκανονικά ή εξωκανονικά
- Απόκρυφα της Π.Δ.

2. Από Έλληνες συγγραφείς

2. Συντμήσεις (α΄ μέρος): Παλαιοδιαθηκικό περιβάλλον

3. Συντμήσεις (β΄ μέρος): Καινοδιαθηκικό περιβάλλον

1. Οι ονομασίες των βιβλίων

Τι είναι το Παράρτημα ΙΙΙ;

Είναι ο κατάλογος των χωρίων – Ευρετήριο – της Παλαιάς Διαθήκης και άλλων πηγών που παρατίθενται ή υπονοούνται μέσα στην Καινή Διαθήκη. Αν κάποιος βρει μια παραπομπή στο κριτικό υπόμνημα, ανατρέχει εδώ για να δει την πλήρη ονομασία του βιβλίου.

Loci citati vel allegati = Παρατιθέμενα ή υπαινισσόμενα χωρία

- *citati* = άμεσες παραθέσεις
- *allegati* = υπαινιγμοί / έμμεσες αναφορές

Ποιες ομάδες βιβλίων καταγράφονται;

Δευτεροκανονικά: Βιβλία που υπάρχουν στη μετάφραση των Εβδομήκοντα (Ο'), αλλά όχι στο Εβραϊκό κείμενο. Στην προτεσταντική παράδοση ονομάζονται συχνά *Απόκρυφα*.

Ψευδεπίγραφα / Απόκρυφα (Pseudepigrapha): Βιβλία –όπως ο Ενώχ ή οι Διαθήκες των Πατριαρχών, τα οποία δεν ανήκουν στον Κανόνα καμίας Εκκλησίας (πλην εξαιρέσεων), αλλά η Κ. Διαθήκη φαίνεται να τα γνωρίζει και να τα χρησιμοποιεί.

Εξωβιβλικές Πηγές (E scriptoribus Graecis): Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι η Κ. Διαθήκη δεν παραθέτει μόνο Γραφή, αλλά και Έλληνες κλασικούς συγγραφείς. Για παράδειγμα: Ο Απόστολος Παύλος παραθέτει τον Άρατο (Πράξεις 17:28), τον Μένανδρο (Α' Κορ. 15:33) και τον Επιμενίδα κ.ά.

1. Τα ιστορικά βιβλία της Π.Δ. (Πεντάτευχος και ιστορικά βιβλία)

■ Genesis	Γένεσις	■ Regnorum I	Γ' Βασιλειών
■ Exodus	Έξοδος	■ Regnorum II	Δ' Βασιλειών
■ Leviticus	Λευιτικόν	■ Paralipomenon I	Α' Παραλειπομέ- νων
■ Numeri	Αριθμοί	■ Paralipomenon II	Β' Παραλειπομέ- νων
■ Deuteronomium	Δευτερονόμιο	■ Esdrae	Έσδρας
■ Josue	Ιησούς του Ναυή	■ Nehemiae	Νεεμίας
■ Judicum	Κριτές	■ Esther	Εσθήρ
■ Ruth	Ρουθ		
■ Samuelis I	Α' Σαμουήλ		
■ Samuelis II	Β' Σαμουήλ		

2. Τα ποιητικά βιβλία της Π.Δ. (ή διδακτικά)

- Job Ιώβ
- Psalmi Ψαλμοί
- Proverbia Παροιμίες
- Ecclesiastes Εκκλησιαστής
- Canticum Άσμα (Άσμα Ασμάτων)

3.1 Τα προφητικά βιβλία της Π.Δ. (μεγάλοι προφήτες)

- Isaias Ησαΐας
- Jeremias Ιερεμίας
- Threni Θρήνοι
- Ezechiel Ιεζεκιήλ
- Daniel Δανιήλ

Theod (Theodotion) Θεοδοτίων (Μετάφραση του Θεοδοτίωνος). Η αναφορά αυτή γίνεται εδώ καθώς η Κ.Δ. συχνά παραθέτει από τη μετάφραση του Θεοδοτίωνα (2^{ος} αι. μ.Χ.) για το βιβλίο του Δανιήλ και όχι από τους Ο'.

3.2 Τα προφητικά βιβλία της Π.Δ. (μικροί προφήτες ή 12πρόφητο)

■ Osee	Ωσηέ	■ Nahum	Ναούμ
■ Amos	Αμώς	■ Habacuc	Αββακούμ
■ Joel	Ιωήλ	■ Sophonias	Σοφονίας
■ Abdias	Αβδιού	■ Aggaeus	Αγγαίος
■ Jonas	Ιωνάς	■ Zacharias	Ζαχαρίας
■ Michaeas	Μιχαίας	■ Malachias	Μαλαχίας

4. Τα Δευτεροκανονικά βιβλία (ή Αναγινωσκόμενα)

- Esdrae III Γ' Έσδρας
- Esdrae IV Δ' Έσδρας
- Machabaeorum I - Α' Μακκαβαίων
- Machabaeorum II - Β' Μακκαβαίων
- Machabaeorum III - Γ' Μακκαβαίων
- Machabaeorum IV - Δ' Μακκαβαίων
(Απόκρυφο στην ορθόδοξη παράδοση)
- Susanna Σωσάννα
- Bel et Draco Ο Βηλ και ο Δράκων
- Baruch I Α' Βαρούχ
- Baruch II Β' Βαρούχ
- Baruch IV Δ' Βαρούχ
- Epistula Jeremiae - Επιστολή Ιερεμία
- Siracides Σοφία Σειράχ
- Sapientia Salomonis - Σοφία Σολομώντος

5.1 Τα απόκρυφα της Π.Δ. (Αποκαλυπτική Γραμματεία)

- Liber Jubilaeorum Βιβλίο των Ιωβηλαίων
- Martyrium Isaiae Μαρτύριο του Ησαΐα
- Psalmi Salomonis Ψαλμοί Σολομώντος
- Enoch I Α' Ενώχ
- Enoch II Β' Ενώχ
- Josephus et Aseneth Ιωσήφ και Ασενέθ
- Assumptio Mosis Ανάληψη του Μωυσή
- Apocalypsis Abraham Αποκάλυψη του Αβραάμ
- Apocalypsis Eliae Αποκάλυψη του Ηλία

5.2 Τα απόκρυφα της Π.Δ. (Διαθήκες Πατριαρχών)

- Testamentum Job Διαθήκη του Ιώβ
- Testamentum Dan Διαθήκη Δαν
- Testamenta XII Patriarcharum – Διαθήκες των Δώδεκα Πατριαρχών
- Testamentum Naphtali Διαθήκη Νεφθαλί
- Testamentum Ruben Διαθήκη Ρουβήν
- Testamentum Joseph Διαθήκη Ιωσήφ
- Testamentum Simeonis Διαθήκη Συμεών
- Testamentum Benjamin Διαθήκη Βενιαμίν
- Testamentum Levi Διαθήκη Λευϊ
- Vita Adae et Evae Βίος του Αδάμ και της Εύας
- Testamentum Judae Διαθήκη Ιούδα
- Vitae Prophetarum Βίοι των Προφητών
- Testamentum Issachar Διαθήκη Ισσάχαρ
- Testamentum Zabulon Διαθήκη Ζαβουλών

6. Από Έλληνες συγγραφείς

Δεύτερο μέρος του Παραρτήματος III:

B. E scriptoribus Graecis (Από συγγραφείς Έλληνες)

- Aratus, Phaenomena Άρατος, Φαινόμενα
- Euripides, Bacchae Ευριπίδης, Βάκχες
- Heraclitus, Frg. Ηράκλειτος (Αποσπάσματα)
- Menander, Thais Μένανδρος, Θαΐς

2. Συντμήσεις (α' μέρος): Παλαιοδιαθηκικό περιβάλλον

1. Συντμήσεις

1Ch / 2Ch:	Paralipomenon I / II (Α' / Β' Παραλειπομένων)
1Mcc / 2Mcc / 4Mcc:	Machabaeorum I / II / IV (Α' / Β' / Δ' Μακκαβαίων)
1Rg / 2Rg:	Regnorum I / II (Γ' / Δ' Βασιλειών)
1Sm / 2Sm:	Samuelis I / II (Α' / Β' Βασιλειών)
Arat:	Aratus (Άρατος)
AsMos:	Assumptio Mosis (Ανάληψη του Μωυσή)
Bar:	Baruch (Βαρούχ)
Cleant:	Cleantes (Κλεάνθης)
Ct:	Canticum Canticorum (Άσμα Ασμάτων)
Dn:	Daniel (Δανιήλ)

2. Συντμήσεις

- Dt: Deuteronomium (Δευτερονόμιο)
- En: Enoch (Ενώχ - συνήθως αναφέρεται στην Αιθιοπική Αποκάλυψη)
- Epim: Epimenides (Επιμενίδης)
- EpJer: Epistula Jeremiae (Επιστολή Ιερεμίου)
- Est: Esther (Εσθήρ)
- Eur: Euripides (Ευριπίδης)
- Ex: Exodus (Έξοδος)
- Ez: Ezechiel (Ιεζεκιήλ)
- Ezr: Esdrae (Εσδρας)
- Gn: Genesis (Γένεσις)

3. Συντμήσεις

Is: Isaias (Ησαΐας)

Jb: Job (Ιώβ)

Jdc: Judicum (Κριτές)

Jdt: Judith (Ιουδίθ)

Jo: Josue (Ιησούς του Ναυή)

Jr: Jeremias (Ιερεμίας)

Jub: Liber Jubilaeorum (Βιβλίο των Ιωβηλαίων)

Lm: Lamentationes (Θρήνοι)

Lv: Leviticus (Λευιτικόν)

MartIs: Martyrium Isaiae (Μαρτύριο του Ησαΐα)

4. Συντμήσεις

Men: Menander (Μένανδρος - το έργο Thais / Θαΐς)

Ne: Nehemiae (Νεεμίας)

Nu: Numeri (Αριθμοί)

Pr: Proverbia (Παροιμίες)

Ps: Psalmi (Ψαλμοί)

PsSol: Psalmi Salomonis (Ψαλμοί Σολομώντος)

Qo: Qoheleth / Ecclesiastes (Εκκλησιαστής)

Rt: Ruth (Ρουθ)

Sap: Sapientia Salomonis (Σοφία Σολομώντος)

Sib: Oracula Sibyllina (Σιβυλλικοί Χρησμοί)

5. Συντμήσεις

Sir:	Siracides (Σοφία Σειράχ)
Tb:	Tobit (Τωβίτ)
TestAs:	Testamentum Aser (Διαθήκη Ασήρ)
TestBen:	Testamentum Benjamin (Διαθήκη Βενιαμίν)
TestDan:	Testamentum Dan (Διαθήκη Δαν)
TestGad:	Testamentum Gad (Διαθήκη Γαδ)
TestIss:	Testamentum Issachar (Διαθήκη Ισάχαρ)
TestJb:	Testamentum Job (Διαθήκη του Ιώβ)
TestJos:	Testamentum Josephi (Διαθήκη Ιωσήφ)
TestJud:	Testamentum Judae (Διαθήκη Ιούδα)

6. Συντμήσεις

TestLev:	Testamentum Levi (Διαθήκη Λευί)
TestNap:	Testamentum Naphtali (Διαθήκη Νεφθαλί)
TestReu:	Testamentum Reuben (Διαθήκη Ρουβήν)
TestSim:	Testamentum Simeonis (Διαθήκη Συμεών)
TestXII:	Testamenta XII Patriarcharum (Διαθήκες των 12 Πατριαρχών)
TestZab:	Testamentum Zabulon (Διαθήκη Ζαβουλών)
VitAdae:	Vita Adae et Evae (Βίος Αδάμ και Εύας)
VitProph:	Vitae Prophetarum (Βίοι των Προφητών)

3. Συντμήσεις (β' μέρος): Καινοδιαθηκικό περιβάλλον

Διευκρινίσεις

Παρακάτω θα συναντήσετε:

- Συντμήσεις με 1 λατινικό γράμμα
- Συντμήσεις με 2 λατινικό γράμματα
- Συντμήσεις με αριθμητικό προσδιορισμό (1-2 γράμματα)
- Όταν υπάρχουν περισσότερες από μία επιστολές προς τον ίδιο αποδέκτη ή από τον ίδιο συγγραφέα, προστίθεται ο αντίστοιχος αριθμός.

Σημειώνεται ότι η χρήση αυτών των συντμήσεων είναι καθοριστική για την πλοήγηση στις κριτικές παραπομπές του κειμένου, καθώς επιτρέπουν τη γρήγορη ταύτιση των παράλληλων χωρίων.

1. Συντμήσεις

1J / 2J / 3J: Epistulae Ioannis I & II & III (Επιστολή Α' & Β' & Γ' Ιωάννου)

1K / 2K: Epistulae ad Corinthios I & II (Επιστολή Α' & Β' προς Κορινθίους)

1P / 2P: Epistulae Petri I & II (Επιστολή Α' & Β' Πέτρου)

1T / 2T: Epistulae ad Timotheum I & II (Επιστολή Α' & Β' προς Τιμόθεον)

1Th / 2Th: Epistulae ad Thessalonicenses I & II (Επιστολή Α' & Β' προς
Θεσσαλονικείς)

Act: Actus Apostolorum (Πράξεις των Αποστόλων)

Ap: Apocalypsis Ioannis (Αποκάλυψη Ιωάννου)

2. Συντμήσεις

Cl: Epistula ad Colossenses (Επιστολή προς Κολοσσαείς)

E: Epistula ad Ephesios (Επιστολή προς Εφεσίους)

G: Epistula ad Galatas (Επιστολή προς Γαλάτας)

H (ή He): Epistula ad Hebraeos (Επιστολή προς Εβραίους)

J: Evangelium secundum Ioannem (Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο)

Jc: Epistula Jacobi (Επιστολή Ιακώβου)

Jd: Epistula Judae (Επιστολή Ιούδα)

3. Συντμήσεις

L: Evangelium secundum Lucam (Κατά Λουκάν Ευαγγέλιο)

Mc: Evangelium secundum Marcum (Κατά Μάρκον Ευαγγέλιο)

Mt: Evangelium secundum Matthaeum (Κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο)

Ph: Epistula ad Philippenses (Επιστολή προς Φιλιππησίους)

Phm: Epistula ad Philemonem (Επιστολή προς Φιλήμονα)

R: Epistula ad Romanos (Επιστολή προς Ρωμαίους)

Tt: Epistula ad Titum (Επιστολή προς Τίτον)

Βιβλιογραφία ενδεικτική

1. A User's Guide to the Nestle-Aland 28 Greek New Testament

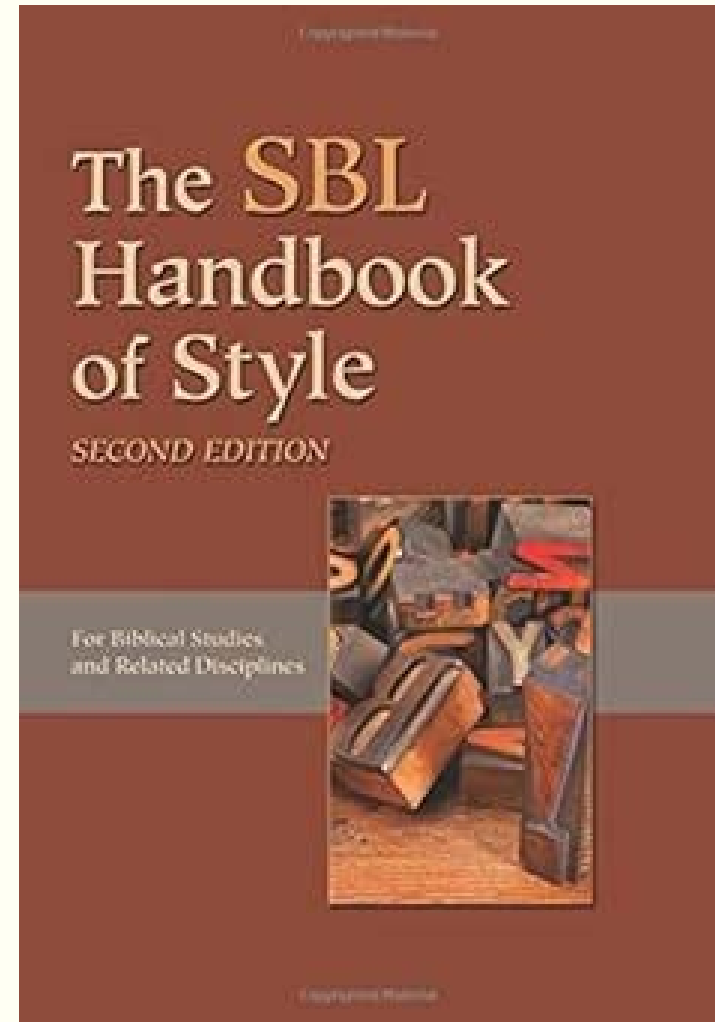
DAVID TROBISCH
**A USER'S GUIDE TO THE
NESTLE-ALAND 28
GREEK NEW TESTAMENT**

Society of Biblical Literature

Το εγχειρίδιο αυτό λειτουργεί ως ο “οδικός χάρτης” για την κατανόηση της κριτικής έκδοσης της Καινής Διαθήκης. Η χρησιμότητά του εστιάζεται στα εξής σημεία: (α) Αποκωδικοποίηση του κριτικού υπομνήματος, καθώς η NA28 χρησιμοποιεί ένα εξαιρετικά πυκνό σύστημα συμβόλων και συντομογραφιών για να παρουσιάσει τις διαφορετικές γραφές των χειρογράφων. (β) Κατανόηση συμβόλων· τι σημαίνει το κάθε σημάδι στο κείμενο. (γ) Ανάλυση πηγών· ταυτοποίηση των παπύρων, των κωδίκων και των πατερικών μαρτυριών που αναφέρονται στο υπόμνημα. (δ) Διδάσκει πώς να αξιολογεί κανείς τις διαφορετικές παραλλαγές ενός εδαφίου.

2. The SBL Handbook of Style (2nd Edition)

Το απαραίτητο εγχειρίδιο από τη Society of Biblical Literature (SBL) για τη συγγραφή και τη δημοσίευση σε βιβλικές σπουδές. Περιλαμβάνει βασικές αλλαγές στο στυλ, ενημερωμένους και διευρυμένους καταλόγους συντομογραφιών και δειγμάτων ορθογραφίας, έναν κατάλογο ονομάτων αρχαιολογικών χώρων, λεπτομερείς πληροφορίες για την παράθεση ηλεκτρονικών πηγών, καθώς και διευρυμένες οδηγίες για τη μεταγραφή· και τη μεταγραφή δεκαεπτά αρχαίων γλωσσών (από τα Αραμαϊκά και τα Ακκαδικά μέχρι τις γλώσσες των χειρογράφων της Νεκράς Θάλασσας). Είναι η “βίβλος” της βιβλικής ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

ΘΕΡΜΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΜΟΝΗ ΣΑΣ
